

Axel Muusfeldts Fond Holding A/S

Roskildevej 12
2620 Albertslund
CVR-nr. 37150207

Årsrapport 2018

Godkendt på selskabets generalforsamling, den 14.05.2019

Dirigent

Navn: Peter Preis

Indholdsfortegnelse

	Side
Virksomhedsoplysninger	1
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Ledelsesberetning	6
Koncernens resultatopgørelse for 2018	14
Koncernens balance pr. 31.12.2018	14
Koncernens egenkapitalopgørelse for 2018	17
Koncernens pengestrømsopgørelse for 2018	18
Koncernens noter	19
Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2018	24
Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2018	25
Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2018	27
Modervirksomhedens noter	28
Anvendt regnskabspraksis	29

Virksomhedsoplysninger

Virksomhed

Axel Muusfeldts Fond Holding A/S
Roskildevej 12
2620 Albertslund

CVR-nr.: 37150207

Hjemsted: Albertslund

Regnskabsår: 01.01.2018 - 31.12.2018

Redegørelser på virksomhedens hjemmeside

Redegørelse for samfundsansvar: <http://www.kemp-lauritzen.dk/sites/default/files/csr-redegoerelse>

Redegørelse for underrepræsenteret køn: <http://www.kemp-lauritzen.dk/content/ligestillingspolitik>

Bestyrelse

Peter Preis, formand

Birgitte Holst

Flemming Horn Andersen

Marianne Bock

Sven Müller

Torben Svanholm

Direktion

Flemming Horn Andersen

Revisor

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Weidekampsgade 6

Postboks 1600

0900 København C

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.2018 - 31.12.2018 for Axel Muusfeldts Fond Holding A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2018 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2018 - 31.12.2018.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Albertslund, den 09.04.2019

Direktion

Flemming Horn Andersen

Bestyrelse

Peter Preis
formand

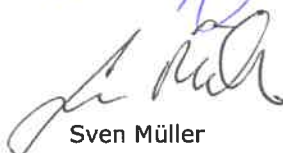
Birgitte Holst

Flemming Horn Andersen

Marianne Bock

Sven Müller

Torben Svanholm

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejeren i Axel Muusfeldts Fond Holding A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Axel Muusfeldts Fond Holding A/S for regnskabsåret 01.01.2018 - 31.12.2018, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2018 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2018 - 31.12.2018 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, fortager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

København, den 09.04.2019

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33963556

Henrik Jacob Vilmann Wellejus
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne24807

Christian Sanderhage
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne23347

Ledelsesberetning

	2018 mio.kr.	2017 mio.kr.	2016 mio.kr.	2015 mio.kr.
Hoved- og nøgletal				
Hovedtal				
Nettoomsætning	2.383,6	2.362,4	2.364,8	2.502,9
Bruttoresultat	1.160,4	1.098,2	1.031,0	1.074,6
Driftsresultat	72,3	43,2	(39,5)	43,3
Resultat af finansielle poster	(0,8)	0,6	(0,1)	(1,5)
Årets resultat	53,6	32,1	(31,8)	28,8
Samlede aktiver	1.048,8	1.045,6	1.153,4	1.092,2
Investeringer i materielle anlægsaktiver	1,4	12,2	14,0	49,8
Egenkapital inkl. minoriteter	375,0	323,3	291,9	325,3
Nøgletal				
Bruttomargin (%)	48,7	46,5	43,6	42,9
Nettomargin (%)	2,2	1,4	(1,3)	1,2
Egenkapitalens forrentning (%)	15,4	10,4	(10,3)	8,9
Soliditetsgrad (%)	35,8	30,9	25,3	29,8

Hoved- og nøgletal er defineret og beregnet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings "Anbefalinger & Nøgletal 2015".

Nøgletal	Beregningsformel	Nøgletal udtrykker
Bruttomargin (%)	$\frac{\text{Bruttoresultat} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$	Virksomhedens driftsmæssige gearing.
Nettomargin (%)	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$	Virksomhedens driftsmæssige rentabilitet.
Egenkapitalens forrentning (%)	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gns. egenkapital inkl. minoriteter}}$	Virksomhedens forrentning af den kapital, som ejerne har investeret i virksomheden.
Soliditetsgrad (%)	$\frac{\text{Egenkapital inkl. minoriteter} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$	Virksomhedens finansielle styrke.

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Moderselskabet Axel Muusfeldts Fond Holding A/S' hovedaktivitet er at eje aktier i Kemp & Lauritzen A/S samt anden virksomhed, som efter bestyrelsens skøn har forbindelse hermed.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Koncernen realiserede i 2018 i en omsætning på 2.384 mio. kroner, hvilket er på niveau med 2017, hvor omsætningen udgjorde 2.362 mio. kroner. Resultatet før skat endte på 71,5 mio. kroner mod et resultat før skat på 43,8 mio. kroner i 2017.

Omsætningsmæssigt har året samlet set været kendetegnet ved et fornuftigt aktivitetsniveau. Aktivitetsniveauet i årets start var lavere end forventet blandt andet grundet udskudte projekter. Det blev opvejet af et støt stigende aktivitetsniveau hen over året. Aktivitetsniveauet i 2. halvår har, i enkelte dele af landet, været påvirket af udfordringen med at skaffe tilstrækkeligt med kvalificeret arbejdskraft.

Såvel omsætning som resultat før skat anses samlet set for tilfredsstillende.

Ordreindgangen for året har været såvel stabil som tilfredsstillende og udgør for året 2.210 mio. kroner (2.389 mio. kroner i 2017). Ordreindgangen har en god sammensætning og består af såvel mindre som mellemstore opgaver med en eller flere af Kemp & Lauritzens tekniske kompetencer samt en række større entreprisopgaver og rammeaftaler.

Koncernens ordrebeholdning udgør 821 mio. kroner (995 mio. kroner i 2017). Ordrebeholdningen er solid og danner samlet set et godt grundlag for omsætningen i koncernen og enhederne i 2019.

Pengestrømmene fra drift har været positiv med 34 mio. kroner og koncernens likvide beholdninger er i året forøget med 6 mio. kroner. Det er et vedvarende fokusområde at forbedre koncernens pengestrømme, hvorfor dette også vil have et væsentligt fokus i 2019.

Ved indgangen til året blev der taget hul på eksekveringen af den strategiplan, som ledelsen i samarbejde med bestyrelsen fastlagde og godkendte ultimo 2017. Eksekveringen af strategien og dennes aktiviteter har fulgt planen og organisationen i sin helhed har taget godt imod initiativerne og indsatserne. Der har været ydet en betydelig indsats i hele organisationen i forhold til strategiplanen og fremdriften på denne er meget tilfredsstillende.

I juni 2018 tiltrådte Kemp & Lauritzens nye CFO Stig Frimann Poulsen.

Der er i 2018 gennemført et betydeligt løft af Kemp & Lauritzens supportfunktioner og disse står godt rustet til at bidrage til Kemp & Lauritzens fortsatte udvikling og styrkelse.

Koncernens gennemsnitlige antal fuldtidsbeskæftigede medarbejdere udgør 1.938 mod 1.904 i 2017.

Ledelsesberetning

Introduktion til Kemp & Lauritzen

Kemp & Lauritzen A/S er Danmarks førende tekniske installationsvirksomhed. Koncernen udfører tekniske løsninger inden for el, VVS, ventilation og køl - og tilbyder alt fra daglig service, til store entrepriser og unikke specialer.

Hver dag følger Kemp & Lauritzens mange medarbejdere den teknologiske udvikling og binder sammen sløjfe på koncernens tekniske kompetencer. Det gør Kemp & Lauritzen teknisk stærk, vellidt blandt kunder og attraktiv som arbejdsplads for nuværende og fremtidige medarbejdere.

Med knap 2.000 ansatte fordelt i hele landet er medarbejderne koncernens vigtigste ressource. Medarbejdernes sikkerhed, arbejdsmiljø og udvikling har højeste prioritet i den daglige drift, såvel som i den fortsatte udvikling af Kemp & Lauritzen.

I mere end 135 år har Kemp & Lauritzen sikret tekniske totalløsninger til både private erhvervsdrivende og offentlige kunder på tværs af det danske samfund. Koncernen har på den baggrund en ekspertise i tværfaglige projekter, hvor respekt, engagement og faglighed er de bærende værdier. Evnen til at samarbejde, lytte til kundernes behov og være på forkant med den teknologiske udvikling, er forudsætningen for at skabe gode resultater til gavn for kunderne, medarbejderne og det samfund, som Kemp & Lauritzen er en del af.

Forretningsenhederne og datterselskaberne

Teknikhuse samler koncernens serviceaktiviteter på tværs af de tekniske fag og kompetencer og sikrer via sine centralt placerede teknikhuse en hensigtsmæssig geografisk tilstedeværelse. Den centrale tilstedeværelse sikrer nærvær og hurtig responstid i forhold til enhedens kunder og aktiviteter. Teknikhuse har i 2018 haft fokus på udvikling og implementering af stærke servicekoncepter der muliggør, at kunden kan vælge netop den tværfaglige serviceaftale der passer til kundens tekniske installationer og ønsker og behov. Kemp & Lauritzens nye servicekoncepter sikrer, at kunden opnår de betydelige fordele der er ved at arbejde med én teknisk servicepartner på tværs af de tekniske fag og installationer.

I 2018 er der lagt yderligere kræfter i standardisering og digitalisering af processerne i teknikhusene. Dette arbejde fortsætter i 2019 med henblik på at kunne styrke såvel kundeoplevelsen og forretningsfundamentet yderligere.

Omsætningen og resultatet for Teknikhuse i 2018 har samlet set været tilfredsstillende.

Tekniske Entrepriser er fokuseret på udførelse af tekniske entrepriseopgaver. Enheden har alle relevante kompetencer i forhold til beregning, projektering og udførelse af større entrepriseopgaver såvel inden for enkeltfagsopgaver som for samlede teknikentrepriser. Vi oplever at flere og flere opgaver i dag udbydes som samlede teknikentrepriser. Dette øger relevansen af vores stærke tværfaglige tekniske kompetenceplatform, som ganske få aktører i markedet besidder.

Ledelsesberetning

Fokus for enheden er at udvælge netop de entrepriseopgaver, hvor kunden får størst muligt udbytte af enhedens omfattende kompetencer i forhold til identifikation af rette løsninger, kvalitet, tid, pris og effektiv eksekvering, og hvor enheden samtidig har muligheden for at skabe en sund og fornuftig forretning.

Der arbejdes aktivt på at opnå en tidlig involvering i projekterne, og i projektets tidlige faser få skabt en konstruktiv dialog med kunden med henblik på at skabe det bedst mulige projekt.

Desværre har enheden i 2018 fortsat produceret på en række sager fra tidligere år, hvor det indtjeningsmæssige grundlag er utilstrækkeligt og utilfredsstillende.

Enheden har i 2018 vundet og produceret på en lang række nye opgaver, hvor enhedens stærke tekniske og styringsmæssige kompetencer giver værdi for både kunde og enhed.

Der har i 2018 været ydet en betydelig og omfattende indsats med henblik på at styrke processen for håndteringen og eksekveringen af tekniske entrepriser fra den tidlige involvering med kunden til den endelige aflevering af et for alle parter stærkt og tilfredsstillende projekt. Resultatet af dette arbejde er Kemp & Lauritzens entreprisemodel, hvor implementeringen er i fuld gang.

Omsætningsmæssigt har enheden i 2018 været på niveau med tidligere år, mens resultatet er betragteligt forbedret. Resultatet er dog endnu ikke tilfredsstillende, idet det fortsat er påvirket af u hensigtsmæssige enkeltsager fra tidligere år.

Specialers aktiviteter tager afsæt i en særlig kompetence- eller kunde-logik. Formålet er at sikre optimal betjening af særlige kundesegmenter og en fokuseret udnyttelse af særlige kompetencer. Kemp & Lauritzens størrelse inden for disse segmenter og aktiviteter muliggør denne specialisering. Specialisering er en betydelig fordel for kunden og dermed en stærk konkurrencefordel. Her mødes kunden af medarbejdere der er specialiseret inden for lige netop en særlig teknisk disciplin eller kundegruppe. Specialerne er på den ene side selvstændige forretningsmæssige stærke enheder og en specialiseret samarbejdspartner for enhedernes egne kunder, og på den anden side bruges deres specialkompetencer i tæt samarbejde med både Teknikhuse og Tekniske Entrepriser i serviceringen og håndteringen af disse enheders kunder og opgaver. Det stærke samarbejde er en naturlig del af hverdagen i Kemp & Lauritzen og en fordel for mange af koncernens kunder.

Aktiviteten i Specialer har i 2018 været god, og enheden leverer både en omsætning og indtjening der er tilfredsstillende.

Ledelsesberetning

Datterselskaberne

Venair AB er en stærk aktør i det svenske marked for ventilationsløsninger. Virksomheden er baseret i Stockholm, hvor virksomheden har størstedelen af sine opgaver og aktiviteter.

Virksomhedens tekniske kompetencer er blandt de absolut stærkeste i forhold til projektering og udførelse af ventilationsløsninger. Virksomheden agerer i de fleste markedssegmenter, men har sine styrkepositioner inden for retail, kontorbyggerier samt sygehuse. Virksomheden har tilpasset processer og forretningsmodel til at kunne skalere såvel op og ned i takt med antallet af opgaver og disses størrelser. Venairs forretningsmodel sikrer virksomheden en betydelig markeds-mæssig og forretnings-mæssig agilitet og manøvre-dygtighed. Venair har haft en god aktivitet i 2018 og såvel omsætning som indtjening er tilfredsstillende.

KL-interessenter indeholder den Malmø-baserede virksomhed AB Elektroinstallationer. Virksomhedens hovedaktivitet er el-opgaver med fokus på erhvervssegmentet samt boligforeninger.

Såvel omsætning som indtjening for AB Elektroinstallationer i 2018 er tilfredsstillende.

Markedet

Markedet var i 2018 kendetegnet ved et generelt højt aktivitetsniveau i byggebranchen og hos Kemp & Lauritzens øvrige kundesegmenter. Til trods for at en stigende andel af kunderne i dag lægger højere vægt på andre parametre end pris, for at opnå de stærkeste løsninger, den bedste proces og det bedste resultat, er priskonkurrencen fortsat intens. Der arbejdes aktivt med at synliggøre de mange fordele som kunderne får ved at samarbejde med en tværfaglig teknikentreprenør og servicevirksomhed som Kemp & Lauritzen. Den høje markedsaktivitet bevirker, at det i stigende grad er vanskeligt at tilføre tilstrækkelig kompetent arbejdskraft.

Det er et løbende fokusområde for ledelsen at sikre den mest hensigtsmæssige forretningsmæssige ageren, i det til enhver tid gældende markedsscenario for både at sikre kunden den stærkeste mulige leverance og Kemp & Lauritzen et sundt økonomisk og forretningsmæssigt grundlag.

Udsigterne for 2019

De overordnede konjunkturmæssige og markeds-mæssige forhold i 2019 forventes at ligne 2018. Aktivitetsniveauet i installationsmarkedet, og øvrige for koncernen relevante markedssegmenter, forventes derfor fortsat højt. Der er begyndende indikationer på aftagende aktivitet på boligmarkedet, og dermed også på aktivitetsniveauet for den del af installationsbranchen. Aktivitetsniveauet i industrien og den deraf følgende investeringsaktivitet i såvel vedligehold som ny-installationer forventes fortsat på et højt niveau. Konkurrenceintensiteten og prispresset forventes fortsat højt og uændret.

Der blev i 2018 taget betydelige skridt i forhold til den fastlagte strategi og disse fortsættes i 2019. De afgørende elementer i strategien er en fortsat styrkelse af det forretningsmæssige fundament, digitalisering, HR-indsatser mv., samt en bedre udnyttelse af den tekniske kompetenceplatform til styrkelse af kun-

Ledelsesberetning

deoplevelsen. Yderligere er der fokus på udvidelse af kompetenceplatformen med henblik på fortsat at være førende inden for leverancer af tekniske løsninger i bedste kvalitet, i de for koncernen relevante markeder. I 2019 vil der fortsat blive arbejdet med opkøbsmuligheder, der er egnede til udbygning og styrkelse af koncernens kompetence- og ydelsesplatform samt strategiske position i markedet.

Med baggrund i en fornuftig ordrebeholdning og et styrket forretningsmæssigt fundament for koncernen forventes i 2019 en omsætning på mindst samme niveau som i 2018 og et yderligere forbedret resultat før skat.

Sikkerhed

Koncernen er en "menneskevirksomhed" og medarbejderne er den entydigt vigtigste ressource i koncernen, hvorfor sikkerheden på koncernens arbejdspladser og inden for alle koncernens aktiviteter tillægges stor opmærksomhed ved tilrettelæggelsen og udførelsen af arbejdet. Arbejdsulykkesfrekvensen (LTIF) har i 2018 været på niveau med 2017. Det er ikke et tilfredsstillende resultat, og det er koncernens ambition at forbedre niveauet fremadrettet. Der blev i 2018 gennemført omstruktureringer i relevante enheder og der er fastlagt initiativer for 2019 med henblik på yderligere nedbringelse af antallet af arbejdsulykker.

Særlige risici

Ud over de for branchen kendte markeds- og styringsmæssige risici er koncernens risikoprofil uændret og begrænset.

Koncernens udenlandske virksomheder påvirkes ikke umiddelbart af valutakursudsving, idet såvel indtægter som omkostninger afregnes i lokal valuta (i al væsentlighed svenske kroner). Koncernen vil dog påvirkes af ændringer i valutakursen mellem danske og svenske kroner, idet de udenlandske tilknyttede virksomheders resultat ved årets udgang omregnes til danske kroner på baggrund af gennemsnitskurser. Men da koncernens udenlandske virksomheder er af begrænset størrelse i forhold til koncernens samlede aktiviteter, anses risici knyttet til udsving i valutakurser som begrænsede.

Koncernens renterisiko knytter sig primært til variabel forrentet gæld til kreditinstitutter, der i forhold til koncernens samlede balancesum er af begrænset størrelse.

CSR - corporate social responsibility

Forretningsmodel

Der henvises til ledelsesberetningens side 8-9.

Menneskerettigheder

Koncernen efterlever principperne i internationalt vedtagne konventioner for humanitære rettigheder og tager afstand fra tvangs- og børnearbejde af enhver art. Koncernen kræver, at leverandører og underentreprenører efterlever samme konventioner. Enhver forretningsaftale vil, ved brud på disse konventioner, blive bragt til ophør.

Ledelsesberetning

Antikorruption og bestikkelse

Koncernen accepterer ikke samarbejdspartnere, der deltager i nogen form for korrump aktivitet, hverken direkte eller indirekte gennem tredjemand. Dette omfatter at tilbyde, give eller modtage bestikkelse eller upassende betalinger og gaver. Også selvom det opfattes som en del af en forretningsmæssig kutyme.

Miljøforhold

Koncernen tilstræber at indkøbe så miljøvenligt, som det er driftsøkonomisk forsvarligt, for at sikre en bæredygtig udvikling. Koncernen vil sikre bevaring af ressourcer og øge vores konkurrenceevne på markedet gennem minimering af påvirkningen af miljøet og bedre ressourcestyring, fx ved en reduktion af vand- og elforbrug, begrænsning i udledningen af skadelige stoffer og partikler, kildesortering af affald mv. Koncernens Code of Conduct forholder sig også til miljøforhold, samt overholdelse af lovkrav og styring af miljøspørgsmål.

Sociale forhold og medarbejderforhold

Koncernen prioriterer i alle henseender arbejdsmiljø og sikkerhed for koncernens medarbejdere højt. Koncernen går ikke på kompromis med arbejdsmiljøet for at løse en arbejdsopgave, og medarbejdere sikres en kontinuerlig udvikling af kompetencer inden for sikkert arbejde. Lederen har ansvaret for medarbejderne, men alle er forpligtet til at tage ansvar og samarbejde for at skabe forbedringer og forebygge skader og ulykker af enhver art. Koncernen har fokus på sygefravær, og der tilbydes faglig og personlig rådgivning til den enkelte medarbejder, hvis der er behov herfor. Koncernen arbejder løbende på at kompetenceudvikle medarbejderne, så kvaliteten i opgaveløsningen sikres nu og i fremtiden.

Redegørelse for samfundsansvar

Som Danmarks førende installationsvirksomhed er det afgørende for koncernen, at være en ansvarsbevidst samarbejdspartner med fokus på etiske, sociale og miljømæssige forhold. Koncernen baserer sit arbejde på respekt for medarbejdere, samfundet, kunder og for miljøet. Koncernen tager afstand fra brud på menneskerettigheder, korruption, bestikkelse og andre uacceptable forretningsmetoder. Koncernen forventer, at kunder, leverandører, rådgivere og underentreprenører naturligvis også respekterer principperne om god forretningsetik.

Koncernen har udarbejdet en Code of Conduct, der fastlægger de forhold, hvorunder koncernen driver forretning. Denne Code of Conduct forpligter samtlige medarbejdere i Kemp & Lauritzen A/S og tilhørende datterselskaber.

Redegørelse for det underrepræsenterede køn

Koncernen har en fastlagt politik for den kønsmæssige sammensætning i bestyrelse og ledelse. For bestyrelsen er der fastsat et måltal for andelen af generalforsamlingsvalgte kvindelige medlemmer på 17 %, hvilket er opfyldt. Målet for 2019 vil uændret være 17 %.

Ledelsesberetning

Politikker

Virksomhedens politikker findes på nedenstående links:

<http://www.kemp-lauritzen.dk/content/code-conduct>

https://www.kemp-lauritzen.dk/sites/default/files/code_of_conduct_0.pdf

<https://www.kemp-lauritzen.dk/content/forretningsetik>

<http://www.kemp-lauritzen.dk/content/ligestillingspolitik>

<https://www.kemp-lauritzen.dk/content/kvalitet>

https://www.kemp-lauritzen.dk/sites/default/files/csr_redegoerelse_2017_-_kemp_lauritzen_koncernen_-_dk.pdf

Koncernens resultatopgørelse for 2018

	<u>Note</u>	<u>2018 mio.kr.</u>	<u>2017 mio.kr.</u>
Nettoomsætning	1	2.383,6	2.362,4
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer		(1.024,2)	(1.082,9)
Andre eksterne omkostninger	2	(199,0)	(181,3)
Bruttoresultat		1.160,4	1.098,2
Personaleomkostninger	3	(1.066,5)	(1.028,0)
Af- og nedskrivninger	4	(21,6)	(27,0)
Driftsresultat		72,3	43,2
Andre finansielle indtægter		1,7	2,0
Andre finansielle omkostninger		(2,5)	(1,4)
Resultat før skat		71,5	43,8
Skat af årets resultat	5	(17,9)	(11,7)
Årets resultat	6	53,6	32,1

Koncernens balance pr. 31.12.2018

	<u>Note</u>	<u>2018 mio.kr.</u>	<u>2017 mio.kr.</u>
Færdiggjorte udviklingsprojekter		0,8	1,6
Goodwill		79,4	89,0
Udviklingsprojekter under udførelse		7,0	0,0
Immaterielle anlægsaktiver	7	<u>87,2</u>	<u>90,6</u>
Grunde og bygninger		81,8	86,1
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		6,6	9,0
Indretning af lejede lokaler		12,3	15,4
Materielle anlægsaktiver	8	<u>100,7</u>	<u>110,5</u>
Anlægsaktiver		<u>187,9</u>	<u>201,1</u>
Råvarer og hjælpematerialer		12,9	13,4
Varebeholdninger		<u>12,9</u>	<u>13,4</u>
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		591,6	569,5
Igangværende arbejder for fremmed regning	9	164,2	196,4
Andre tilgodehavender		29,5	25,8
Periodeafgrænsningsposter		9,4	9,2
Tilgodehavender		<u>794,7</u>	<u>800,9</u>
Andre værdipapirer og kapitalandele		36,8	19,5
Værdipapirer og kapitalandele		<u>36,8</u>	<u>19,5</u>
Likvide beholdninger		<u>16,5</u>	<u>10,7</u>
Omsætningsaktiver		<u>860,9</u>	<u>844,5</u>
Aktiver		<u>1.048,8</u>	<u>1.045,6</u>

Koncernens balance pr. 31.12.2018

	<u>Note</u>	<u>2018 mio.kr.</u>	<u>2017 mio.kr.</u>
Virksomhedskapital		1,0	1,0
Overført overskud eller underskud		364,3	313,6
Egenkapital tilhørende moderselskabets kapitalejere		365,3	314,6
Egenkapital tilhørende minoritetsinteressers		9,7	8,7
Egenkapital		375,0	323,3
Udskudt skat	10	22,1	22,8
Andre hensatte forpligtelser		3,3	0,1
Hensatte forpligtelser		25,4	22,9
Gæld til realkreditinstitutter		10,1	12,0
Langfristede gældsforpligtelser	11	10,1	12,0
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	11	1,7	1,7
Igangværende arbejder for fremmed regning	9	189,0	227,6
Leverandører af varer og tjenesteydelser		219,1	240,5
Skyldig selskabsskat		12,0	10,0
Anden gæld		216,5	207,6
Kortfristede gældsforpligtelser		638,3	687,4
Gældsforpligtelser		648,4	699,4
Passiver		1.048,8	1.045,6
Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser	13		
Eventualforpligtelser	14		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	15		
Transaktioner med nærtstående parter	16		
Dattervirksomheder	17		

Koncernens egenkapitalopgørelse for 2018

	Virksom- hedskapital mio.kr.	Overført overskud eller underskud mio.kr.	Egenkapital tilhørende minoritets- interesser mio.kr.	I alt mio.kr.
Egenkapital primo	1,0	313,6	8,7	323,3
Valutakursreguleringer	0,0	(1,3)	0,0	(1,3)
Udbetalt udbytte	0,0	0,0	(0,6)	(0,6)
Årets resultat	0,0	52,0	1,6	53,6
Egenkapital ultimo	1,0	364,3	9,7	375,0

Koncernens pengestrømsopgørelse for 2018

	Note	2018 mio.kr.	2017 mio.kr.
Driftsresultat		72,3	43,2
Af- og nedskrivninger		21,6	27,0
Andre hensatte forpligtelser		3,2	0,0
Øvrige reguleringer		(2,0)	0,0
Ændringer i arbejdskapital	12	(44,7)	40,7
Pengestrømme vedrørende primær drift		50,4	110,9
Modtagne finansielle indtægter		1,7	2,0
Betalte finansielle omkostninger		(1,3)	(1,4)
Refunderet/(betalt) selskabsskat		(16,4)	(6,1)
Pengestrømme vedrørende drift		34,4	105,4
Køb mv. af immaterielle og materielle anlægsaktiver		(8,5)	(13,0)
Salg af materielle anlægsaktiver		0,2	0,2
Køb af værdipapirer		(28,5)	0,0
Salg/udtrukne værdipapirer		10,0	2,1
Pengestrømme vedrørende investeringer		(26,8)	(10,7)
Afdrag på lån mv.		(1,8)	(2,6)
Udbetalt udbytte		0	0,0
Pengestrømme vedrørende finansiering		(1,8)	(2,6)
Ændring i likvider		5,8	92,1
Likvider primo		10,7	(81,4)
Likvider ultimo		16,5	10,7

Koncernens noter

	2018 mio.kr.	2017 mio.kr.
1. Nettoomsætning		
Hjemmemarked	2.208,9	2.193,1
Eksport	174,7	169,3
	2.383,6	2.362,4
	2018 mio.kr.	2017 mio.kr.
2. Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor		
Lovpligtig revision	0,9	0,9
Andre ydelser	0,4	0,4
	1,3	1,3
	2018 mio.kr.	2017 mio.kr.
3. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	970,9	938,7
Pensioner	78,2	73,3
Andre omkostninger til social sikring	17,4	16,0
	1.066,5	1.028,0
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	1.938	1.904
Med henvisning til ÅRL § 98b, stk. 3, 2. punkt er oplysninger om ledelsesvederlag udeladt.		
	2018 mio.kr.	2017 mio.kr.
4. Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	10,5	11,6
Nedskrivninger af immaterielle anlægsaktiver	0,0	2,7
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	11,3	12,8
Tab og gevinst ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver	(0,2)	(0,1)
	21,6	27,0
	2018 mio.kr.	2017 mio.kr.
5. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	18,1	20,7
Ændring af udskudt skat	(0,7)	(9,0)
Regulering vedrørende tidligere år	0,5	0,0
	17,9	11,7

Koncernens noter

	2018	2017
	mio.kr.	mio.kr.
6. Forslag til resultatdisponering		
Overført resultat	52,0	31,2
Minoritetsinteressers andel af resultatet	1,6	0,9
	53,6	32,1
	Færdig-	Udviklings-
	gjorte	projekter
	udviklings-	under
	projekter	udførelse
	mio.kr.	mio.kr.
	Goodwill	
	mio.kr.	
7. Immaterielle anlægsaktiver		
Kostpris primo	4,0	256,1
Valutakursreguleringer	0,0	(0,1)
Tilgange	0,0	0,0
Kostpris ultimo	4,0	256,0
Af- og nedskrivninger primo	(2,4)	(167,1)
Valutakursreguleringer	0,0	0,2
Årets afskrivninger	(0,8)	(9,7)
Af- og nedskrivninger ultimo	(3,2)	(176,6)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	0,8	79,4

Udviklingsprojekter

Udviklingsprojekter vedrører udvikling af selskabets ERP-løsning, herunder Navision (færdiggjort) og Field Service (under udførelse). Der henvises til anvendt regnskabspraksis.

Koncernens noter

	Grunde og bygninger mio.kr.	Andre anlæg, drifts- materiel og inventar mio.kr.	Indretning af lejede lokaler mio.kr.
8. Materielle anlægsaktiver			
Kostpris primo	148,6	60,5	40,5
Valutakursreguleringer	0,0	(0,1)	0,0
Tilgange	0,1	1,3	0,0
Afgange	0,0	(10,3)	0,0
Kostpris ultimo	148,7	51,4	40,5
Af- og nedskrivninger primo	(62,5)	(51,5)	(25,1)
Valutakursreguleringer	0,0	0,1	0,1
Årets afskrivninger	(4,4)	(3,7)	(3,2)
Tilbageførsel ved afgange	0,0	10,3	0,0
Af- og nedskrivninger ultimo	(66,9)	(44,8)	(28,2)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	81,8	6,6	12,3
		2018 mio.kr.	2017 mio.kr.
9. Igangværende arbejder for fremmed regning			
Igangværende arbejder for fremmed regning		2.646,1	2.290,7
Foretagne acontofaktureringer		(2.670,9)	(2.321,9)
Overført til gældsforpligtelser		189,0	227,6
		164,2	196,4
		2018 mio.kr.	2017 mio.kr.
10. Udskudt skat			
Immaterielle anlægsaktiver		4,1	4,8
Materielle anlægsaktiver		3,6	4,1
Tilgodehavender		19,1	24,4
Hensatte forpligtelser		(4,7)	(10,5)
		22,1	22,8
Bevægelser i året			
Primo		22,8	
Indregnet i resultatopgørelsen		(0,7)	
Ultimo		22,1	

Koncernens noter

	Forfald inden for 12 måneder 2018 mio.kr.	Forfald inden for 12 måneder 2017 mio.kr.	Forfald efter 12 måneder 2018 mio.kr.	Restgæld efter 5 år mio.kr.
11. Langfristede gældsforpligtelser				
Gæld til realkreditinstitutter	1,7	1,7	10,1	3,4
	1,7	1,7	10,1	3,4

	2018 mio.kr.	2017 mio.kr.
12. Ændring i arbejdskapital		
Ændring i varebeholdninger	0,5	(1,3)
Ændring i igangværende arbejder	(6,4)	(73,6)
Ændring i tilgodehavender fra salg	(22,2)	131,8
Ændring i leverandørgæld mv.	(21,5)	(5,2)
Andre ændringer	5,0	(11,0)
	(44,6)	40,7

	2018 mio.kr.	2017 mio.kr.
13. Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser		
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter frem til udløb i alt	112,3	118,3

Selskabets forpligtelser vedrører leasing af biler og huslejeoplygtelser.

	2018 mio.kr.	2017 mio.kr.
14. Eventualforpligtelser		
Kautions- og garantiforpligtelser	374,6	446,7
Eventualforpligtelser i alt	374,6	446,7

15. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Der er tinglyst pantsætning i fast ejendom for i alt 52,7 mio.kr.

16. Transaktioner med nærtstående parter

Der har i året ikke været gennemført transaktioner med nærtstående parter på ikke-normale markedsvilkår.

Koncernens noter

	<u>Hjemsted</u>	<u>Rets- form</u>	<u>Ejer- andel %</u>
17. Dattervirk- somheder Kemp & Lauritzen	Albertslund	A/S	97,1

Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2018

	<u>Note</u>	<u>2018 mio.kr.</u>	<u>2017 mio.kr.</u>
Andre eksterne omkostninger		(0,1)	(0,1)
Driftsresultat		(0,1)	(0,1)
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder		52,9	30,7
Andre finansielle indtægter		0,4	0,8
Andre finansielle omkostninger		(1,4)	(0,1)
Resultat før skat		51,8	31,3
Skat af årets resultat	1	0,2	(0,1)
Årets resultat	2	52,0	31,2

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2018

	<u>Note</u>	<u>2018 mio.kr.</u>	<u>2017 mio.kr.</u>
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		326,7	294,5
Finansielle anlægsaktiver	3	326,7	294,5
Anlægsaktiver		326,7	294,5
Andre tilgodehavender		0,1	0,1
Tilgodehavende sambeskatningsbidrag		0,2	0,0
Tilgodehavender		0,3	0,1
Andre værdipapirer og kapitalandele		36,7	19,4
Værdipapirer og kapitalandele		36,7	19,4
Likvide beholdninger		1,9	0,8
Omsætningsaktiver		38,9	20,3
Aktiver		365,6	314,8

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2018

	<u>Note</u>	<u>2018 mio.kr.</u>	<u>2017 mio.kr.</u>
Virksomhedskapital		1,0	1,0
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode		15,4	0,0
Overført overskud eller underskud		348,9	313,6
Egenkapital		365,3	314,6
Gæld til tilknyttede virksomheder		0,2	0,0
Skyldige sambeskatningsbidrag		0,0	0,2
Anden gæld		0,1	0,0
Kortfristede gældsforpligtelser		0,3	0,2
Gældsforpligtelser		0,3	0,2
Passiver		365,6	314,8
Eventualforpligtelser	4		
Transaktioner med nærtstående parter	5		

Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2018

	Virksom- hedskapital mio.kr.	Reserve for netto- opskrivning efter indre værdi- metode mio.kr.	Overført overskud eller underskud mio.kr.	I alt mio.kr.
Egenkapital primo	1,0	0,0	313,6	314,6
Valutakursreguleringer	0,0	(1,3)	0,0	(1,3)
Overført til reserver	0,0	(36,2)	36,2	0,0
Årets resultat	0,0	52,9	(0,9)	52,0
Egenkapital ultimo	1,0	15,4	348,9	365,3

Modervirksomhedens noter

	2018 mio.kr.	2017 mio.kr.
1. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	0,0	0,1
Refusion i sambeskatning	(0,2)	0,0
	(0,2)	0,1
2. Forslag til resultatdisponering		
Overført resultat	52,0	31,2
	52,0	31,2
		Kapital- andele i tilknyttede virk- somheder mio.kr.
3. Finansielle anlægsaktiver		
Kostpris primo		311,3
Kostpris ultimo		311,3
Nedskrivninger primo		(16,8)
Valutakursreguleringer		(1,3)
Andel af årets resultat		52,9
Udbytte		(19,4)
Overførsler		(15,4)
Nedskrivninger ultimo		0,0
Overførsler		15,4
Opskrivninger ultimo		15,4
Regnskabsmæssig værdi ultimo		326,7

4. Eventualforpligtelser

Moderselskabet indgår i en dansk sambeskatning med Kemp & Lauritzen A/S som administrationsselskab. Selskabet hæfter derfor i henhold til selskabslovens regler herom fra og med regnskabsåret 2013 for indkomstskatter m.v. for de sambeskattede selskaber og fra og med 1. juli 2012 ligeledes for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede selskaber.

5. Transaktioner med nærtstående parter

Der har i året ikke været gennemført transaktioner med nærtstående parter på ikke-normale markedsvilkår.

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsklasse

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse C (stor).

Koncernregnskabet og årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når virksomheden som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og de virksomheder (dattervirksomheder), som kontrolleres af modervirksomheden. Modervirksomheden anses for at have kontrol, når den direkte eller indirekte ejer mere end 50% af stemmerettighederne eller på anden måde kan udøve eller faktisk udøver bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen direkte eller indirekte besidder mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Konsolideringsprincipper

Koncernregnskabet udarbejdes på grundlag af regnskaber for modervirksomheden og dens dattervirksomheder. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender og udbytter samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100%. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af resultatet præsenteres som en særskilt post i ledelsens forslag til resultatdisponering og deres andel dattervirksomhedernes nettoaktiver præsenteres som en særskilt post under koncernens egenkapital.

Anvendt regnskabspraksis

Virksomhedssammenslutninger

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra henholdsvis overtagelsestidspunktet og stiftelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til henholdsvis afståelsestidspunktet og afviklingstidspunktet.

Ved køb af nye virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Der hensættes alene til dækning af omkostninger ved omstruktureringer i den erhvervede virksomhed i det omfang, de er besluttet i den erhvervede virksomheden inden overtagelsen. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser indregnes under immaterielle anlægsaktiver og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af brugstiden, dog maksimalt 20 år. Hvis der ikke kan skønnes en pålidelig brugstid fastsættes denne til 10 år. Brugstiden revurderes årligt. Negative forskelsbeløb (negativ goodwill), der modsvarer en forventet ugunstig udvikling i de pågældende virksomheder, indregnes i resultatopgørelsen i takt med at den ugunstige udvikling realiseres.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehaver, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på henholdsvis betalingsdagen og balancedagen, indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster. Materielle og immaterielle anlægsaktiver, varebeholdninger og andre ikke-monetære aktiver, der er købt i fremmed valuta, omregnes til historiske kurser.

Resultatopgørelse

Nettoomsætning

Nettoomsætning ved salg af tjenesteydelser indregnes i resultatopgørelsen når levering til køber har fundet sted. Nettoomsætning indregnes eksklusive moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget og måles til salgsværdien af det fastsatte vederlag.

Igangværende arbejder for fremmed regning indregnes i nettoomsætningen, i takt med at produktionen udføres, således at nettoomsætningen svarer til salgsværdien af det i regnskabsåret udførte arbejde (produktionsmetoden).

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer omfatter regnskabsårets forbrug af råvarer og hjælpematerialer efter regulering for forskydning i beholdninger af disse varer mv. fra primo til ultimo. I posten indgår eventuelt svind og sædvanlige nedskrivninger af de pågældende lagerbeholdninger.

Anvendt regnskabspraksis

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger, der vedrører virksomhedens primære aktiviteter, herunder lokaleomkostninger, kontorholdsomkostninger, salgsfremmende omkostninger mv. I posten indgår endvidere nedskrivninger af tilgodehavender indregnet under omsætningsaktiver.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager såvel som omkostninger til social sikring, pensioner o.l. for virksomhedens medarbejdere.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger af materielle og immaterielle anlægsaktiver består af regnskabsårets af- og nedskrivninger opgjort ud fra henholdsvis de fastsatte restværdier og brugstider for de enkelte aktiver og gennemførte nedskrivningstest og af gevinster og tab ved salg af materielle og immaterielle anlægsaktiver.

Andre finansielle indtægter

Andre finansielle indtægter består af renteindtægter, herunder renteindtægter fra tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder, nettokursgevinster vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle indtægter samt godtgørelser under acontoskatteordningen mv.

Andre finansielle omkostninger

Andre finansielle omkostninger består af renteomkostninger, herunder renteomkostninger fra gæld til tilknyttede virksomheder, nettokurstab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle forpligtelser samt tillæg under acontoskatteordningen mv.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Modervirksomheden er sambeskattet med alle danske dattervirksomheder. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud)

Balance

Goodwill

Goodwill afskrives lineært over den vurderede brugstid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Afskrivningsperioden udgør sædvanligvis 5 år, men kan i visse tilfælde udgøre op til 20 år for strategisk erhvervede virksomheder med stærk markedsposition og langsigtet indtjeningsprofil, hvis den længere afskrivningsperiode vurderes bedre at afspejle nytten af de pågældende ressourcer.

Goodwill nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Anvendt regnskabspraksis

Immaterielle rettigheder mv.

Færdiggjorte udviklingsprojekter og udviklingsprojekter under udførelse omfatter software.

Udviklingsprojekter vedrørende produkter og processer, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende det pågældende produkt eller den pågældende proces, indregnes som immaterielle anlægsaktiver. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen, når omkostningerne afholdes. Ved indregning af udviklingsprojekter som immaterielle anlægsaktiver bindes et beløb svarende til de afholdte omkostninger på egenkapitalen under reserve for udviklingsomkostninger, der nedbringes i takt med af- og nedskrivninger på udviklingsprojekterne.

Kostprisen for udviklingsprojekter omfatter omkostninger, herunder gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til udviklingsprojekterne.

Indirekte produktionsomkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der er anvendt i udviklingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte projekt.

Færdiggjorte udviklingsprojekter afskrives lineært over den forventede brugstid. Afskrivningsperioden udgør 3-5 år. For udviklingsprojekter, der er beskyttet af immaterielle rettigheder, udgør den maksimale afskrivningsperiode restløbetiden for de pågældende rettigheder.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Bygninger	5-40 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	4-7 år
Indretning af lejede lokaler	5-10 år

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Anvendt regnskabspraksis

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles i modervirksomhedens regnskab efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med tillæg af uafskrevet goodwill og med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne fortjenester og tab

Tilknyttede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr. Eventuelle tilgodehavender hos disse virksomheder nedskrives til nettorealiseringsværdi ud fra en konkret vurdering. Såfremt modervirksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække den pågældende virksomheds forpligtelser, og det er sandsynligt, at denne forpligtelse vil blive aktualiseret, indregnes en hensat forpligtelse målt til nutidsværdien af de omkostninger, det skønnes nødvendigt at afholde for at afvikle forpligtelsen.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Goodwill opgøres som forskellen mellem kostprisen for kapitalandelene og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser. Goodwill afskrives over den forventede brugstid, som normalt er 5 år, men kan i visse tilfælde udgøre op til 20 år for strategisk erhvervede virksomheder med en stærk markedsposition og langfristet indtjeningsprofil, hvis den længere afskrivningsperiode vurderes bedre at afspejle nytten af de pågældende ressourcer.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris, opgjort efter FIFO-metoden, eller nettorealiseringsværdi, hvor denne er lavere.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen med tillæg af hjemtagelsesomkostninger. Kostprisen for fremstillede varer og varer under fremstilling omfatter omkostninger til råvarer, hjælpematerialer og direkte løn samt indirekte produktionsomkostninger.

Nettorealiseringsværdi for varebeholdninger opgøres som forventet salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der skal afholdes for at effektuere salget.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det på balancedagen udførte arbejde.

Anvendt regnskabspraksis

Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde. Færdiggørelsesgraden beregnes normalt som forholdet mellem det faktiske ressourceforbrug og det totale budgetterede ressourceforbrug.

Hvis salgsværdien af et igangværende arbejde ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til de medgåede omkostninger eller til nettorealiseringsværdien, hvis denne er lavere.

Det enkelte igangværende arbejde indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser, afhængigt af om nettoværdien, opgjort som salgsværdien med fradrag af modtagne forudbetalinger, er positiv eller negativ.

Omkostninger i forbindelse med salgsarbejde og opnåelse af kontrakter samt finansieringsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen, når de afholdes.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Værdipapirer og kapitalandele

Værdipapirer indregnet under omsætningsaktiver omfatter børsnoterede obligationer og kapitalandele, der måles til dagsværdi (børskurs) på balancedagen.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede, skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, aktivet forventes at kunne realiseres til, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver.

Udskudt skat vedrørende genbeskatning af tidligere fratrukne underskud i udenlandske dattervirksomheder indregnes ud fra en konkret vurdering af hensigten med den enkelte dattervirksomhed.

Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til garantiforpligtelser, returvarer, tab på igangværende arbejder for fremmed regning, besluttede og offentliggjorte omstruktureringer mv.

Andre hensatte forpligtelser indregnes og måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. Hensatte forpligtelser med forventet forfaldstid ud over et år fra balancedagen måles til tilbagediskonteret værdi.

Anvendt regnskabspraksis

Garantiforpligtelser omfatter forpligtelser til udbedring af fejl og mangler inden for garantiperioden.

Ved erhvervelse af virksomheder og kapitalandele i tilknyttede virksomheder hensættes til omkostninger vedrørende omstruktureringer i den overtagne virksomhed, som er besluttet og offentliggjort inden senest på overtagelsestidspunktet.

Når det er sandsynligt, at de samlede omkostninger vil overstige de samlede indtægter på et igangværende arbejde for fremmed regning, hensættes til dækning af det samlede tab, der påregnes ved det pågældende arbejde.

Gæld til realkreditinstitutter

Gæld til realkreditinstitutter i form af prioritetsgæld måles på tidspunktet for lånoptagelse til kostpris, der svarer til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. Efterfølgende måles prioritetsgæld til amortiseret kostpris. Dette betyder, at forskellen mellem provenuet ved lånoptagelsen og den nominelle værdi, der skal tilbagebetales, indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden som en finansiel omkostning ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Skyldig og tilgodehavende selskabsskat

Aktuelle skatteforpligtelser eller tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, der er reguleret for betalt acontoskat.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt likviditeter ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter præsenteres efter den indirekte metode og opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder, aktiviteter og finansielle anlægsaktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg mv. af immaterielle og materielle anlægsaktiver, herunder anskaffelse af finansielt leasede aktiver.

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedskapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, indgåelse af finansielle leasingaftaler, afdrag på rentebærende gæld, køb af egne aktier og betaling af udbytte.

Likviditet omfatter likvide beholdninger og kortfristede værdipapirer med ubetydelig kursrisiko, med fradrag af kortfristet bankgæld.